

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőnek, anyagiak a lap tulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KOZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr., többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél 30 kr.

A hirdetések Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomtatás vállalatánál és a szerkesztőnél fogadtatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A magyar vidéki városok a közigazgatási reform mellett.

A szabadelvű párt tagjai legközelebb meg- szaporodnak az által, hogy számos képviselő, a kik az egyházpolitikai reformjavaslatok miatt kiléptek a pártból, ismét visszatér, minthogy a korábbi véleménykülönbség a vonatkozó javaslatok elfogadása folytán létezni megszűnt. A visszatérés kötelességét az is indokolja, hogy a magyar nemzeti politika erélyes folytatása és a magyar állam megizmosodása érdekében a közigazgatás reformját maguk a visszatérő képviselők is halaszthatlan szükségnek tekintik.

A közegészségügy javításának gyors kielégítést igénylő követelményei a legközelebbi években nagy költségeket és befektetéseket okoznak az államnak. Alkalmas állami közegek, vagy az állam ellenőrzése alatt álló hivatalnokok nélkül lehetetlenség e követelményeknek eleget tenni és oly anyagi és erkölcsi garanciákat teremteni, a melyek biztosítják az állami eszközökből a közegészségügy érdekében engedélyezendő nagy összegek célszerű felhasználását.

A szabadelvűpárt tehát, illetve a többség a közigazgatási reform mellett, a párt kebelébe az említett okokból visszatérő képviselőkkel oly szaporodásban részesül, a mely nemcsak a számarány kedvező alakulása, hanem a közvéleményre gyakorolandó előnyös hatása folytán is igen fontos. Amál inkább kötelességük a mértékadó pártvezetőknek a vidéki városokban, hogy a közvélemény kedvező hangulatát felvilágosító tevékenységük által a közigazgatási reform javára juttassák érvényre. Ez által a ma már meglehetősen biztos többség oly fokozott erkölcsi befolyást nyer, hogy a reformjavaslatok tárgyalása nyugodt, tárgyilagos okok, — nem pedig a párttörödékek féltékenysége által befolyásolt lesz.

Értesülünk továbbá, hogy a pártonkívüliek közül szintén többen fognak a reform mellett szavazni.

A legközelebbi időben arra nézve is tisztában leszünk majd, hogy az Apponyi-féle nemzeti párt tagjai közül, ellentétben Apponyi gróf elvileg negatív eljárásával, kik fognak a közigazgatási reform mellett szavazni éppen azért, mert ezt a reformot a gyakorlati magyar nemzeti politika

elutasíthatlan követelményének tartják. A nemzeti párti képviselőkre nézve, ama viszony folytán, a melyben választóikkal vannak, bizonyos személyi nehézségekkel is össze van kötve az elhatározás. Oly vegyesajku választókerületekben, hol a lakosság magyar elemei, különösen a magyar polgárság, szereztek meg az oláhok ellen az illető képviselők számára a többséget, ezek a hazafias érzelmi magyar választók a közigazgatási program kereszttüvelét kívánják. Ellenben azok az oláh választók, a kik minden, a három magyar parlamenti párt valamelyikéhez tartozó képviselő megválasztását ellenezték, éppen a közigazgatás reformja ellen agítálnak. Az indítók igen egyszerű. Ha a magyar állameszme a nem-magyar nemzetiségű nép értelmébe a jó állami közigazgatás minden jótéteményeivel behatol a legkisebb községben is, — a hivatásos oláh izgatók elvesztik lábuk alól a talajt népmító működésükhöz. Azokra a képviselőkre nézve tehát, a kik ily viszonyok közt és a közigazgatási reform ígérteivel nyertek mandátumot, nehéz lesz magyar választóik akarásával ellentétben, az oláh tuzók elvi oppozícióját a közigazgatási reform ellen, a képviselőházban képviselni.

Különösen a magyar vidéki városokban, tekintet nélkül arra, hogy az illető város képviselői mely párthoz tartoznak, határozottan és a legenergikusabb módon jut érvényre a kedvező hangulat a közigazgatási reform iránt. Ezeknél a magyar vidéki városoknál, melyek közül egyesek nincsenek oly kellemes helyzetben, mint a főváros, hanem mindehnapos harcban kell védelmezniük a magyar kultúrát és a magyar állameszmet az oláh és egyéb izgatók üzemel ellen, fő kötelessége az intelligens magyarságnak, hogy sorompóba lépjenek a reform gyors megvalósítása mellett. Ez a reform a magyar vidéki városok részére a hatalomnak nagyobb teljességét is biztosítja önkormányzati hatáskörükben és lehetővé teszi nekik, hogy gazdasági téren is gyorsabban haladjanak előre az anyagi jóléthez vezető uton.

Ez okokból fog a magyar vidéki városok politikai befolyása majdnem kivétel nélkül a közigazgatási reform javára érvényesülni, minthogy a magyar intelligens polgárságnak ezekben a politikailag iskolázott és felvilágosodott köreiből minden taktikai és szofisztikus mesterkedés, me-

lyet a különben elvileg helyeselt reform megakadályozása végett esetleg megkísérelnének, hatástalan marad.

Leó pápa és a magyar püspökök értekezlete.

A magyar püspököknek Vaszary Kolos bíboros hercegprimás elnökle alatt tartandó értekezletekről szóló hivatalos jelentések a legközelebbi napokban meg fogják erősíteni a tény, hogy XIII. Leó pápa ő szentsége kívánatának és Vaszary hercegprimásnak adott utasításának megfelelően, el lesz kerülve az összeütközés a magyar püspökök és az államhatalom közt az egyházpolitikai reformtörvények körül, melyeknek öfelsége a király által leendő szentesítése kétségtelen. Ez értelemben a magas klérus részéről a püspöki értekezlet után sem indítatik agresszív akció, a melyből elkeseredett, de ma már kilátástalan politikai pártküzdelmek folytatásának kellené származni. Másrésztől azonban a magyar püspökök magától értendőleg azzal a konzervatív ragaszkodással, a mely megfelel a katolikus egyház hagyományainak és kettőzött buzgalommal fogják a szentesített törvények alkalmazása után tevékenységüket és befolyásukat defenzív irányban oda érvényesíteni, hogy a lakosság vallásos érzelme a vonatkozó törvények életbe lépése után se szenvedjen kárt. Bizton várható tehát, hogy nemcsak a püspökök, hanem egyáltalán az egész magyar klérus anélkül, hogy e mellett a politikai agitáció veszedelmeibe ereszkednének, annál intenzívebb tevékenységet fejtenek ki társadalmi téren. Erre nézve az a példa és modus procedendi a mértékadó, a mely a római kuria rendeletei szerint más államokban a kötelező polgári házasság behozatala után a legitim egyházi érdekek megóvására nézve sikerrel követeltetett. A római kuria később várható hivatalos döntése után is, — hogy a dogmatikus álláspont és a római katolikus egyház jogainak megóvása mellett a tolerari posse mint lesz alkalmazható Magyarországon a kötelező polgári házasságra vonatkozólag, — a magyar papság az egyházi házasság fenkölttségét és nélkülözhetlenségét minden társadalmi és politikai jogos eszközzel érvényesíteni és a legnagyobb energiával ezután is

A „BÁCSKA“ tárcája.

Apor tétlön.

(Felolvasatott a Tóth Kálmán-kör szeptember hó 23-iki irodalmi estélyén.)

Itt fenn a tétlön, a magasban,
Távol az emberektől,
Közlebb az éghez —
Ketten vagyunk: én — te veled!
Karsu fenyőjük állanak őr körülöttünk,
Lombkarjaikat terjesztesz fölénk —
Mereven, szóvalannul.
Nincs semmi hang, madár se rebben, —
Nincs semmi zaj, szellő se lebben.
Csupán szívcink dobogása beszél:
„Baldog vagyok!” — „Baldog vagyok!”

Titkoltad idűig elrejtve szívedbe, —
Óh mondd ki e szót! Hadd hallja meg ég s föld!
S mint a nemes kagylóból
A mélyvízű tengerek alján
Kipattan a drága igazgyöngy:
Úgy esendül a szó ajakadról:
— Van-e drágább gyöngy a világon? —
„Baldog vagyok, baldog vagyok!”

Ah, hallga: mi hang ez?
Hallga: mi zaj kél!
A mogorva fenyők egymásra borulnak,
Gyöngyörézet fojja el őket; —

S e gösttyű templom agg remetéje:

A néma Csend —
Hallva szívünk dobogását,
Hallva a szót ajakadról —
Ime: beszélni tanul . . .
Suttogja először
Sohaj-szerű hangon,
Majd nyelve megoldák,
S ujjongva kiáltja:
„Baldog vagyok, baldog vagyok!”

Alant meg a völgy ölében
Zöld bársonyos ágyon nyújtózik az Ott, —
Dureás, haragos.
De fűtje lebeg az alkonyi szellő,
Végig simogatja,
Suttog neki lágyan és kedere deríti.
Egy dalra tanítja
Baldog szereléről.
S az a merre halad
Mosolygó ég alatt,
Virágkoszorúta völgyeken át:
Nem néz a virágra,
Nem néz a marasztó gyöngyharmatos ágra, —
Csak szüntelenül harsogja új dalát:
„Baldog vagyok, baldog vagyok!”
(Tusnád.)

Trencsény Károly.

A MEGTÉRT.

Ejjel van!
Sűrű, nehéz felhők borítják az eget.
Vakító villámsugár hasítja át olykor-olykor az égbolt e gyászmezét — hatalmas dörgéstől kísérve.
Az eső most záporként hull alá, melyet a szél vad dühvel csapkod a házak ablakaihoz.
Kihaltak látszik az egész falu.
De nem! . . .
Nézd csak! — amott, a „kaszás vendéglő” ablakai világítva vannak — és bent vig társaság borogat — hangosan kacagva.
Sajó Dezső írrok mulat a pajtásaival!
Az ő válogatott élcein nevet olyan józüeket a kompanyia.
A zavaros szemek és sápadt arcok elárulják, hogy a kellenél jóval többet ivott már a tisztelt társaság.
De a legsápadtabb közöttük — Sajó Dezső.
Néha-néha sötét árny vonul át arcán és nevetése is oiy erőltetett . . .
Tán a lelkiismeret mozdult meg benne egy pillanatra?! . . .
Tehát ő ismét dorbézol!
Sem ifju neje könyörgései, sem főnöke szigorú szemrehányásai nem használnak a javíthatatlannak.
Szerény jövedelmét rendszeren a korcsma emészti fel.
És ő ma is elmaradt!
Otthon, egyetlen kis fiúcskáját már hosszú napok óta a láz gyötri; az élet és a halál vívna egymással elkeseredett harcot a kis teremtésért.
Pedig mily szép, okos kis fiúcska! Milyen kedvesen, édesen tud már beszélni és a papuskáját oly végtelenül, oly nagyon szereti!
Ifju neje éjjel-nappal ott örkődik a kis beteg mellett és könnyes szemekkel, aggódva lesi minden lehelletét.
És ő ma is elmaradt!
Pedig megígérte a kis Andorkának, hogy ma haza

védmezni fogja minden tanítás és befolyás ellen, melyek az egyház megmásíthatatlan alapelveivel meg nem egyeznek és, szerinte, ártalmára lehetnek a nép vallási és erkölcsi érzelmének. Ebből következik, hogy jövőre Magyarország belső békéjét vallási karakterű pártkülzelmek nem fogják dűlni, minthogy a klérus legenergiusabb működése is az egyházi hatáskörön belül, a társadalmi befolyás jótékony terén marad és ennek folytán politikai összeütközésekre okot nem adhat. A nyilatkozatokat, melyeket Vaszary hercegprímás később tenni fog a püspökök előtt, mind a közte és a pápa őszintesége közt előbb létrejött tökéletes egyetértés értelmében történnek.

A pápa — már júniusban történt — elhatározásának előzményei felől, — hogy az egyházpolitikai törvények ügyében azok parlamentáris elintézése és őfelsége szentesítése után az összeütközés állam és egyház közt elkerültesék, — a C. P.-nek Rómából egy magas állású személyiség a következőket írja:

„A pápa azon elhatározását, hogy a polgári házasságról szóló új magyar törvény elfogadása után is fentartandó a barátságos viszony a szentszék és Magyarország közt, első sorban a pápa saját kezdesének és azoknak az előterjesztéseknek kell köszönni, melyeket Vaszary bíboros tett ő szentségének. Ehhez járult a következő kedvező körülmény: őszintesége, aki egyáltalán alapos történelmi tudással bír, aminőt csak hivatásos történészeknél lehet találni, már a belga kir. udvarnál teljesített nunciusi működése alatt különösen alaposan ismerte a magyar történelmet. A belga királyné, kinek magyar kir. hercegnői származása ismeretes, mindig a legnagyobb csodálattal nyilatkozott arról, hogy az akkori nuncius oly behatóan ismerte a magyar történelmet és oly nagy érdeklődést tanúsított iránta. Ez annak idején az által is igen érdekes módon ismeretessé lett, hogy az akkori Pecci nuncius, a mostani Leó pápa, személyes barátságos viszonyban volt a megboldogult Haynald kalocsai érsekkel és élénk levelezést is folytatott vele. Ez a magyar kardinális is bevallott kedvence volt és persona gratissima maradt pápává történt megválasztása után is. A pápának a Magyarországgal való békére kedvező döntését előnyösen befolyásolta két más bíboros is, a kik ma a Vatikánban a leghatalmasabb befolyást gyakorolják. Ezek Vanutelli kardinális, a ki ismeri Ausztria-Magyarország politikai viszonyait és Parochi kardinális, aki a Vatikán tudós egyházi fejedelmei közt a legelső állások egyikét foglalja el és mindig hűséges híve volt Leó pápa békepolitikájának.”

Társadalmunk és az erkölcs.

„Pusztulunk, veszünk, — mint oldott kéve, széthull nemzetünk!”

Sajnos, tapasztalhatjuk e szavak igazságát mindennap. Hol van már ama deli ifjúság, melyet irigyelt a világ nemzetüktől? ... Mi ma a magyar ifjúság? ... Dívatabb, melyre mosoly nélkül nem nézhet az ember. A legújabb divat szerint szabott ruhába bújtatott vézna csontok, — ez az, mi ifjúságunkat jellemzi.

Hol vannak a régi daliás alakok? ...

Elvitte őket a divatos korszellem, e tiszta

erkölcsüket gunyoló, minden szent, magasztos érzelmét lábball tipró tizenkilencedik századbeli tyrannus.

Régeinte tisztelet volt osztályrésze a családi otthonát szerető férjnek, s ma legfőleg mosolyognak felette s azt veszik körül az elismerés nymbusával, ki minél több család békéjét volt képes feldulni könnyelmű nőkre befolyással bíró nagyuri léhaságaival.

Ez, s ehhez hasonló okok szülik korunkban az ifju nemzedék elsatnyulását.

Még gyermekszámba megy, már elkezdi az udvarlást, bálozást; s különösen, ha jobb módu szülők gyermeke, körülveszik a potyáznai szerető „jó” pajtások s csak alkalom kell, mit könnyen szereznek s egymást érik a dorbézolások, melyek megölnék ez ifju lélekben minden nemesebb érzést, s melyek alkalmával a ledér nők által osztogatott, fizetett csókok özöne fojtja el a még felfellobbanó lelkiismeret szavát.

Az erkölcs az, mely teljesen kihaló félben van már nagyon is haladó társadalmunkban.

Ezt kellene beoltani korán gyermekeink szívébe, hogy gátat vehessünk nemzetünk elsatnyulásának. Mert hiába tünjük teli ifjúságunk fejét a sok száraz erkölcsi leckékkel, ha hiányzik a jó példa, mit bizonyos szívesen követne.

Láttam már társaságot, melyben a legerköcselenebb dorbézolás között a vezérszerepet egy családanya vitte, „jó” példával szolgálva az őt körülvevő, alig serdülő ifjaknak.

Kacér nőink hódítási vágya pedig ép jó alkalmat nyújt a legtapasztalatlanabb ifjunak is arra, hogy megindulna az erkölcselenség útján, utóbb családi szentélyeket földülő „Don Juan”-ra nője ki magát.

Nőinknél az egyszerűség, szelidség, szendesség, szerénység, — a férfiaknál a nők iránti tisztelet, a komolyság, de legfőképp a családi szentély tisztelete és becsülése volnának azok, melyek által megszületnék a jó példa, mely mindig jobban hatna ifjúságunkra bármint nagyhangu erkölcsi prédikációnál.

A társadalom minden rétegében található romlott erkölcsű egyéneket, kik rossz példájokkal előljárván, mindik találunk követőkre.

Ilyenekből óvni ifjainkat, a mennyiben hatalmunkban áll, erkölcsi kötelességünk.

Azonban ifjúságunk romlásának legfőbb oka társadalmunk általános erkölcselenségében rejlik.

Nincs már semmi szent az új korszellem szerinti nevelésű „arany ifjúság” előtt. Guny-tárgya az előttük, kiben az érienyesség nem halt ki még egészen. A „sick”, — az uralkodik a parketten ép úgy, mint a vigadóok asztalánál, s vezérszerepet az játszik, ki habár üres fejjel, a legrágárabb szájhősködést viszi végbe.

Pedig ez nem jól van így! ...

A milyen a szó, — olyan a tett is. Az erkölcselenséggel járnak együtt a többi undoknál undokabb bűnök is.

A szülőkre és nevelőkre vár a szerep, hogy a jövő nemzedékbe még kora ifjúságukban beoltsák a szép, a magasztos s így az erkölcsösség iránti érzetet; — de a társadalomra, hogy ezt bennök tovább fejlessze s így őket az erkölcsösség útján fenntartsa.

Csak, ha mindkét rész megfelel ebbeli köte-

lezettségének, lehet reményünk gátat vetni az erkölcselenség tovább terjedésének.

Katona Ferenc.

Legújabb.

Örvendetes hír az új templom ügyében.

Nagy újságra és öröme ébredtek tegnap a zombori új templom felépítésének pártolói. A dr. Thurszky Zsiga ügyvéd által vezetett mozgalom, melyhez városunk polgárságának tekintélyes része oly nagy lelkesedéssel, kitartással és bizalommal csatlakozott, — Császkára érkező délutáni előadás s dr. Thurszky Zsiga által az érsek elé terjesztett memorandum, atyai jószágú és pártatlan bőkezűségű érsektünkkel megterített hatáskutat. Fel fog épülni az évtizedek óta befejezetlenül álló templom, — ez ma Zomborban a legnagyobb újság. Tegnap érkezett városunkba, — az érsek megbízásából — Huszty György építőmester két munkavezetővel, hogy az építéshez azonnal hozzálássanak. Az építés megkezdését már bejelentették Fejér Gyula apát-plébános úrnál s a rendőrségnél, valamint még a tegnapi nap folyamán hozzáálltak az építési anyagok beszerzéséhez s holnap felbontják az építéshez szükséges, — eddig betemetve volt kutat. Szóval a mai nappal kezdetét veszi az új templom felépítése s minden valószínűség szerint városunk polgársága már a jövő év folyamán buzgó imával fogja kísérni érsektünknek az új templomban mondandó miséjét. Császka érsek már a nála járt küldöttség előtt kijelentette, hogy az első misét az új templomban ő kívánja mondani. Az építés feletti felügyeletet és ellenőrzést Kis kolacsini Kolecsányi Endre mérnök fogja végezni.

Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy még egy ügy tett egy lépést előre. A lelkidótt építőmester még tegnap megszemlélte a szt háromságtéri emléket, hogy a boldog emlékü kettejü sas helyére milyen, — a magyar állameszmének megfelelő alkotmány kerüljön. E tárgyban is azonnal jelentést fog tenni az érseknek.

Egyszóval a gordiusi csomókat érsektünk bőles tapintattal s örökké emlékezetes bőkezűséggel immár megoldotta.

Ujdonságok.

A király névnapja. E hó 4-én lesz a király ő felségének névnapja. Mint rendszeren, most is ünnepi istentisztelet lesz ezen alkalomból a róm. kath. és gör. kelet. szerb templomban. Előbbiben 9 órakor és utóbbi templomban amannak befejezte után tartatik meg a mise. A r. kath. templomban a kaszinói dalárda vegyeskara Eugeszer Matyas „Mise ének”-ét (76. mű) adja elő. Betétek lesznek: gradualúra Stradellának egy XVII. századbeli híres áriája („O del mio dolce”) éneklő Patajné Vida Etelka urnó; offertoriumra Atteuhofer Károly „Ave Maria”-ja, hegedű- és kórt-szóval, meg vonós zenekar kísérettel éneklő Dalmay Palué urnó.

Személyi hír. Sandor Béla főispán, ki nejjével egynehány napot Baján töltött, tegnap délután érkezett vissza városunkba.

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Delics József zombori földinket a módosi járásbírószághoz irnokká nevezte ki; a zombori pénzügyigazgatóság Hubai Bela zombori adóhivatali díjtalan gyakornokjelöltet díjtalan gyakornokká nevezte ki.

Vármegyei közgyűlés. Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósága e hó 16-án tartja rendes évügyes közgyűlését.

Önkénteseink vizsgálai. A 23. számú zombori gyalogezredben szolgáló önkéntesek tisztai vizsgálatai október hó 8-án kezdődnek meg s tartanak október 16-ig. — A szegei honvédkertnél felállított önkéntes iskola hallgatóinak — kik közt a megyénkbeli 6. honvédezdrek önkéntesei vannak, — most folynak a tisztai vizsgálatok. A vizsgák eddigi eredményei igen jók.

Új ügyvéd. Vértesi Károly budapesti ügyvéd, a nemrég elhunyt Reiter Nándor veje, Zomborba költözik s ügyvédi gyakorlatát itt folytatja.

fog sietni és sok, nagyon sok cukrot fog hozni a „szép bolt”-ból.

De hát mit tehet ő róla!

Mikor a bor, a jó pajtások, meg a többi, olyan csabérvél bírnak!

Es ő oly gyöngye, hogy nem képes mindezeknek ellentállani!

Pedig Sajó Dezső alapjában véve nem rossz fiu. Úgyes hivatalnok; jó szíve van; feleségét szereti, a fiaskáját imádjá! Hanem hát könnyelmű; a végtelenség könnyelmű!

Es ha a bor már teljesen elvevő az esztét, akkor erőszakossá, ingerültté és féktelen otrombává változik. — Ne busulj Dezső! — szólal meg most az egyik kompanista — hanem igyunk!

— Igazad van barátom — feleli Sajó Dezső vadul forgó szemekkel — igyunk! Hiszen nem ér az élet egy fapipát sem!

Es borizú rekedtes hangon rákzed a nótára: „Sirassatok ha meghalok...”

Az ég tompa dörgése kíséri a nóta bevezető sorait, az esőcsöppek pedig — a koresma ablakához csapódva — verik hozzá az ítemet

Sajó Dezső lassanként belemelegedett a nótába és épen a végső sorokat énekelte a szép népdalból:

„Hogy ne legyek olyan árva,

Jójj velem a másvilágra!”

a midőn egyszerre vakító fény világítja meg a koresma ablakait és egy irtózatossan csattanás reszketett meg az egész épületet. Ugyanazon pillanatban pedig feltárult a koresma ajtaja és annak küszöbén egy gyönyörű halovány arcú ifju nő jelent meg, teljesen átázva.

Sajó Dezsőné volt!

Kisirt szép fekete szemei és halovány arca mély bánatot és aggodalmat árultak el. Egész testében remegve, batoriatlanul tekintett az ittas kompaniára.

— Dezső! — szólalt meg végre a halovány aszsonyika remegő ajkakkal — kérlek, édes Dezsőm, jójj haza! ... Tudod — folytató — hogy még eddig soha sem zavartam meg mulatságodat, de most ... az egyszer...

— Utánam ne járjon az asszony! — kiáltá durván vissza Sajó Dezső.

— Bocssás meg édesem, most sem háborgatnálak, ... de ...

— Takarodj! Majd én akkor megyek haza, ha én akarok! — rivalt rá a férj, mellé verdesve.

— Édes Dezsőm! — kezdé újra a szegény aszsonyika és reszkető kezeit összekulcsolá — a mi aranyosunk, az Andorkánk úgy rosszul van ... hogy ...

Tovább nem bírta folytatni, mert könnyei elfojtották szavát.

Sajó Dezső pedig most fölkel az asztaltól és remegő feleségéhez támolygott.

— Mondtam már — kezdé újra durva, hengező hangon — hogy majd haza megyek, ha én akarok! Érted? És most pedig tessék kitakarodni.

Es ezzel felrútván a koresma ajtaját, a szerető hitvest, egyetlen gyermekének édes anyját kilökte az utcára ...

*

Hajnalodik. A zivatar teljesen megszűnt. A nehéz sötét felhők eltűntek az égboltról és a tiszta tünde levegő, mely új életet öntött a természetbe, messze engedé halatni a megcsendülő hajnali barangszót.

A házak kapui recsege-nyikorogva megnyílnak. Csevegő, nevetgélő népség lép el az utcákat, a közös kutakat. Mindenki elégedetten, vidáman kezd napi munkájához, hogy újra felvegye a küzdelmet a létért.

Amott a corda verődik össze a hívó tülkölésre és művészi ostorpatogás mellett vonul ki a zöld bársonyos legelőre.

Mindenütt élet, mindenütt vidámság. Csúpn Sajó Dezsőék szerény lakásán vannak még lefüggönyözve az ablakok, melyeken gyenge lámpafény szűrődik át.

Sajó Dezső tédre borulva zokog beteg kis fiacskája ágya mellett. A kis betegnek súlyos állapota kijózanította őt mámorából.

— Oh Istenem! Én édes Istenem! — mondja fuldokolva — ne vedd el a mi örömlünket, a mi boldogságunkat! Milyen aranyos, milyen kedves kis fiacskám volt ő nekem! ...

Most felesége felé fordult, ki az ágy végénél térdelt imára kulcsolt kezekkel.

— Erzsikém, édesem! — szóló hozzá gyöngéden — hát mit mond az orvos? ...

— Azt mondá édesem — felelé szeliden a megtört asszonyka — hogy szegény Andorkánk állapota nagyon veszélyes és különösen most a legválságosabb. Ha ez álom után javulást fogunk rajta észrevenni és láza esőkent, akkor mentve van; de ha ez be nem következik, ... akkor ... akkor ...

— Oh ne mond tovább! — zokogott Dezső — mert még meg kell örülnöm!

— De hát Erzsikém — folytató kis színet után — miért nem mondtad te meg nekem, hogy a mi kincsenk, a mi szegény Andorkánk ily súlyos beteg?

— Édes Dezsőm! — felelé remegő hangon az asszonyka — én mondtam néked, ... de ... de ...

— De ugy-e én ... én megint otromba, durva betyár voltam és én nem hallgattam rád, nem fogadtam meg a te szavadat!

— Oh dehogyan édesem — felelé szeliden az asszonyka — te alkalmasint csak nem értetted meg akkor a mit mondtam.

Sajó Dezső most fölkel és feleségéhez menve, őt felemelte.

Könnyes szemekkel tekintet annak halovány szép arcába.

— Ugy-e Erzsikém — kezdé remegő hangon — mond meg őszintén; ugy-e, hogy én durva, otromba voltam hozzád?

— Hidd el, hogy ...

— Ugy-e édes jó Erzsikém — folytató Dezső — én ... én ... és a jaiki vonaglottak — én téged durván ... kitaszítottalak a ... a koresmából? ...

— De édes Dezsőm! ...

— Oh ne kinez! Ne tagadd! Hát ez a sebhely itt a homlokodon? Ugy-e ez az én gázságom jelvénye!

Me

Dal- és

dalárda által kúrt szállóda szabályszerű Férlikar, Oláh J.-től, b) „Fec magánrészt a Vegyeskar, M. F.-től zongora Margit, Bures induló”. Vegye I frtjával Sz is válthatok. szelvényért a

Tanító

Novák Károly, tatott meg.

Alapsze

a topolyai beteg

Postau

I-től kezdődő

kerületbe oszt

Oktober

nótától a varo kappal csoport szakadtából é kell rukkolin mandóra kell roza, kapit „Énekeljétek” hozzá való ke utoljára szabad az új világban sem. Belebujt öröme örök katonai tudom sarzsé-ig. Mg ligos” urak na ruhát s szalag számukra is a senkisé.

A zom

szeptember hó Zsiga egyleti elnökévé meg

Villan

színháza tart e alkotmányban. színházról s a nem holmi vásá a ki tudomány ság és tükrök retet érdemlő ciókat végez. S érdeklődést tud dacára az es végig az előd a helyiség t volt kénytelen. És e nagy párt részéről minden megtekintést.

A feles

idején a szem Ujvidék lakossá szállóda mosó történt, hogy S késsel agyonst büntígyben az nagy érdeklődé létében. A törv tessel sújtotta a

Tanítóv

szállási iskolák S. kolozsvári i

— mondá De s látszó sebhelye

— De k

szonyka cserz ségem az oka. hát ... lát ... téglán felhorzól

A szava t csepp pergett le

— Erzsiké

hangon Dezső h oh csak most h áldott egy szeli aljas, nyomorult

— De édes

— Igen v

pélyesen — m

— Oh tudá

félig mosolygva latkozni!

— De ké

zső és szemé k meg! Bocssás m

— Oh, a

megbocsájtnak! nyomott bűnbán

— Köszö

dult hangon —

irányomban.

— És mes

— folytató De

hogy a mi drág adja! A te ben

az Isten. Az a hallgatja meg!

— Édes!

— Oh ne

hát nem is mag

hogy azt én

csúpn te érette

a Mindenható n

Melléklet a „Bácska” 78-ik számához

Dal- és táncestély. A zombori kaszinó-egyleti dalárda által f. 1894. évi október hó 7-én a „Vadász-szabályszerű dal- és táncestélyének műsora: 1. „Fobász”. Férlikar, Oláh K. tól. 2. a) „Vorre morrire”. Fossi-tól, b) „Vadászdal”. Sztojanovics J. a „Kis Molnárné” című dalművéből, Pataj Ella zongorakísérete mellett éneklő P. Vida Etelka. 3. a) „Magyar dalok”. Férlikar, Palotássy J. tól, b) „Fekete szem”. Férlikar, Wusching K. tól. A magánrészt éneklő Raiesies László. 4. „A vízi rózsá”. Vegyeskar, Abt F. tól. 5. „Andante és Rondo”. Mazas F. tól zongorán és két hegedűn előadják: Obholzer Margit, Buresz Jenő és Obholzer Gyula. 6. „Rakóczy induló”. Vegyeskar zongorakísérettel. — Belépő-jegyek 1 frtjával Sztrilich Zsigmond ur kereskedésében előre is válthatók. A pártoló tagok a tagsági jegy harmadik szelvényéért válthatnak jegyet. Kezdeté este 8 órakor.

Tanítóválasztás. Karavukován I-ső tanítóvá Novák Károly, ennek helyébe Köszegi Ferenc választott meg.

Alapszabály jóváhagyás. A belügyminiszter a topolyai betegsegélyző egylet alapszabályait jóváhagyta.

Postaügy. A bácsmezei Szelence puszta okt. 1-től kezdődőleg a bács-ujfalusi postahivatal kézbesítési kerületébe osztatott be.

Oktobernek elején be kell... Hangzik a nótától a város utcái; a környék ifjúsága felbokréztott kalappal csoportosan járja be a város utcáit s torkakzakadtából éneklő, hogy: „Megfajták a trombitát, be kell rukkolni.” Hosszu három évig a dalolást is kommandóra kell majd csinálni, ha a városon kívül masirozva, kapitányuk vagy hadnagyuk odaszól, hogy: „Énekeljétek fiúk!” s kell aztán énekelniük, akár van hozzá való kedvük, akár ninesen, hát legalább most utóljára szabadon, szívükből szól a nóta. Belesöpönnék az új világba, a melyet nem igen kedvel meg egyikőjük sem. Belebujtatják az „eráris munder“-ba s a „zupás“-örömler örökös káromkodása között avatják a magas katonai tudományokba a „hapták“-tól a „generál de sarzsé“-ig. Mig ezek így rettegnek a jövőtől, a „freibiligós“ urak már egy héttel előbb felöltötték a cifra ruhát s szaladgáltak be a várost. De hát megkezdődik számukra is a „gyöngyvetel“, a miből ugyan nem kér senkisémet.

A zombori kerékpár egyesület folyó évi szeptember hó 29-én tartott közgyűlésén dr. Thurszky Zsiga egyleti ügyész egyhangulag nagy lelkesedéssel elnökévé megválasztotta.

Villamos színház. Szombat óta Oeser villamos színháza tart előadásokat a megyeház előtt felállított alkotmányban. Már előzőleg sok szépet hallottunk e színházról s látottak meg is győzték bennünket, hogy nem holmi vásári komédiás fűszérel van dolgunk, hanem a ki tudományos esszókák felhasználásával, a villamos-ság és tükörök hatásait ismerő publikum részéről dícséretet érdemlő, s laikus előtt pedig bűmulatbaecjő produkciókat végez. S a közönség már kezdetől fogva, nagy érdeklődést tanusit a mutatóanyagok iránt. Szombaton, dacára az esős időnek, nagyon szép publikum nézte végig az előadásokat, vasárnap pedig tul volt zsufolva a helyiség úgy, hogy nagy része a közönségnek haza volt kénytelen távozni, mert minden hely el volt foglalva. És e nagy pártolást meg is érdemli a színház, s magunk részéről mindenkinek ajánljuk a színház egy-kétszeri megtekintését. A program minden három nap változik.

A feleség-gyilkos. Megemlékeztünk annak idején a szenzációs gyilkosságról, mely igazalomba hozta Ujvidék lakosságát, s melynek színlelte a Fábry-féle szálloda mosókonyrája volt. Aug. hó 7-én kora reggel történt, hogy Sárközi Bálint törvényes feleségét, egy késsel agyonzurta. — Mult hó 25-én tartotta meg ezen bűntényben az ujvidéki kir. törvényszék a végtárgyalást nagy érdeklődés mellett, nagyszámú hallgatóság jelenlétében. A törvényszék életfogytig tartó fegyház büntetéssel sújtotta a feleség-gyilkost.

Tanítóválasztás. Petrovszellón a róm. kath. szállási iskolához az iskolaszék hat pályázó közül Czirják S. kolozsvári illetőségű tanítót választotta meg.

— mondá Dezső és megcsókola a felesége homlokán látszó sebhelyet.

— De kérlek Dezsőm! — mentegetődzék az asszonyka elérzékenyülve — ennek csak az én ügyetlen-ségem az oka. Tudod, mikor kijöttem a koresmából... hát... hát... kissé megcsuszam... és... egy kiálló téglán felhorzsoltam...

A szava itt elakadt szegénynek és két forró könny-csepp pergett le halovány orcáján.

— Erzsikém! — Drága Erzsikém! — szólt megindult hangon Dezső és csókkal halmazá a felesége kezét — oh csak most látom, hogy te mily nemes, mily jószívű, áldott egy szelíd teremtés vagy! Es én, én pedig mily aljas, nyomorult gazember voltam!...

— De édes Dezsőm!...

— Igen voltam! De most — folytatá Dezső ünne-pélyesen — most új életet akarok és fogok kezdeni!

— Oh tudtam — felelé az asszonyka félig könnyezve, félig mosolyogva — hogy én benned nem fogok csatlakozni!

— De kérlek Erzsikém — szólalt meg ismét Dezső és zemei könnyel teltek meg — bocsás meg énnékem! Bocsás meg, ha tudsz!

— Oh, a kit igazán szeretünk, annak könnyen megbocsájunk! — felelé az asszonyka és forró csókot nyomott bűnbánó férje ajkaira.

— Köszönöm Erzsikém — mondá Dezső megindult hangon — te végtelen jó, te végtelen elnéző vagy irányomban.

— És most pedig Erzsikém még csak arra kérlek — folytatá Dezső tovább — imádkozzál a jó Istenhez, hogy a mi drága, aranyos fiacskánkat nekünk vissza-adját! A te benső, igaz fobásodat meg fogja hallgatni az Isten. Az enyémet... az enyémet... úgy sem hallgatja meg!...

— Édes Dezsőm, ne szomorítsd!...

— Oh ne bántsd! Tudom én azt és érzem! De hát nem is magamért kérem e mennyei kegyet. Tudom, hogy azt én — nyomorult — nem érdemlem meg. Hanem csupán te éretted óhajtom édesem, hogy Aladárkánkat a Mindenható megtartsa, mert te szenvedtél érte és te

Ifjaink a szegedi tornaversenyen. A szegedi kerületi tornaversenyre a zombori gimnáziumból 16 tanuló, Demetrovits Sándor tanár vezetésével, szombaton déli vonattal ment el. Szegeden a fogadó-bizottság fogadta és kalauzolta ifjainkat. Minthogy egész szombaton és vasárnapra reggel esett az eső, a tornaverseny nem lehetett a szabadban megtartani, hanem a rossz idő esetére előre kikért bonvédhúszár-lovaglóiskola fedett épületében. A versenyek d. e. 10 órakor kezdődtek, és tartottak délutáni 4 óráig. A versenyeken legjobban kitűntek a szabadkai ifjak, a kiken határozottan meglát-szott Vermes kitűnő vezetése. A mi ifjaink diszoklevelet kaptak, s azonkívül Agyich János VIII. o. t. bronzérmét. A versenyek után Szeged városa megvédte az egybegyűlt tornászokat, a mely alkalommal Pálffy polgár-mester és Platz főigazgató mondtak köszönetet a nagy-számú részvételért. Ifjaink a hétfő délutáni vonattal jöt-tek haza.

Jégeső. A majd egy hét óta tartó hűvös esős idő egyet fordított a dolgán s hétfőn délután 5 órakor nagy zivatar keletkezett, mely után meggyoró nagyszá-ru jég kezdett hullani alá oly sűrűn, hogy az egész föld-felületet belepte a jég. Szerencse, hogy a nyáron meg-kímélt bennünket, most már ugyancsak kevés kárt okozott.

Társulati polgári leányiskola Ó-Becsén. F. évi szeptember 28-án az ó-becsei polgári fiúiskolában nagyjelentőségű értekezlet volt, melyen kimondatván annak égető szüksége, hogy Ó-Becsén a felsőbb leány-nevelésre nagyobb gond fordíttassék. Finta Ignác ig-tanár indítványára egyhangulag kimondatott, hogy ha lehetséges, még ez év folyamán meg fog nyitítani a törvényi köteleknek mindenben megfelelő polgári leány-iskola. Az eszme annál inkább kivihető, mert az ottani tanerőkből alkalmas emberek az első évre teljesen díj-talanul vállalkoztak. Csak a helyiség és egy okleveles tanító költségei fedezendő, amire biztos kilitás van. Most csak a szállókori fordult meg, ha vajjon lesz-e most már évközben annyi növekedés, hogy az intézetet érde-mes lesz megnyitni. r. l.

Gyilkosság. Dantován a napokban Ribár János községi rendőrvetűt szolgálata közben az utcán hátulról orozva meglökték; a lövés után volt még annyi ereje, hogy egy koresmába menekülhetett, a hol csak annyit mondott: „Alföldi Imre lőtt meg”, azután eszméletét veszve, összerogyott s reggelre ki is szenvedte a nélkül, hogy öntudatát visszanyerte volna. Alföldi Imre, ki szintén községi rendőr, szolgálati fegyverével boszúból ölte meg Ribárt.

Meggyilkolt községi jegyző. Rózsa Imre, ki jelenleg Zentán lakik s pár hónap előtt köszönt le az utvini (Temes m.) jegyzői állásról, gyilkos merény-letnek esett áldozatul. Rózsa magánügyek rendezése végett Utvinre ment. Megérkezését, ugylatszük, többen tudták, mert a jegyző egyik régi ellensége, Argyelan Vaszilje, kivel utvini jegyző korában is sokat pörlekedett, a nagykorosma mellett ráesett s mikor Rózsa a kocsirol lelépett, e szavakkal ment feléje: „Hát megtartottad a szavadat!” — „Takarodj, fickó, mert leütök!” kiáltá Rózsa. — „Elvetted házamat, telmeket, dobra juttattad, hogy megvéd magad. Boszút esküdtem, itt a fizetés órája!” E szavakkal birtelen előrántott egy hosszú, élesre fent kést és villámgyorsan belemártotta Rózsa altestébe, végig fölmetszve áldozatának hasát, úgy, hogy a belek kijöttek. A jegyzőt haldokolva vitték el a község házára, a gyilkost pedig elfogták.

Ha ezt a fillozera tudná. Kis-Hegyesről írják lapunknak, hogy ott Horváth Antal udvarában egy óriási Izabella-faj szőlőtöke, a melyről 1050 fűrt szőlőt szedett le az illető a napokban, nem számítva ide az érés közben leszedett fűrtöket. Ha ezt a fillozera uram tudná, bizonyára elmenne egy kis szüretre Horváth uram udvarába.

Tanító gyűlés. Az ó-becsei esperes-kerület tanítóinak évi rendes gyűlése október hó 10-én lesz Ó-Becsén.

Polgári házasság. Forgó István és Kapás Éva, ugyiszintén Kapás Ferenc és Mukus Ágó zentai lakosok elhatározták, hogy ők csakis polgári házasság

szenvedtél miattam is sokat, megmérhetlen sokat. Ugy-e bár megígéred édes Erzsikém, hogy imádkozni fogsz?...

— Oh én mindig imádkoztam édesem a mi fiacskánkért, hogy az Isten nekünk megtartsa; de most — folytatá a szerető hitves és szép arcán fenségek komoly-ság ömlött el — azt is fogom kérni a Mindenhatótól, hogy adjon neked erőt és kitartást, hogy tett ünnepléses ígéretedhez állhatatosan ragaszkodjál.

— Köszönöm édes Erzsikém! Igérem, hogy úgy lesz! — felelé Dezső és feleségét gyöngéden átölelve csókot hellet annak homlokára.

A kis beteg most megmozdult és felnyitá szemeit. Szüleit megpillantva, kedvesen mosolygott.

— Erzsikém nézd csak — kiáltott most fel Dezső — a mi aranyos Andorkánk már mosolyog! Ó mentve van! Édes, aranyos, drága kis fiacskám!...

Es odarohant a kis fia ágyához, csókokkal halmozva el a lesoványodott kis teremest.

— Papsukám! — szólott most meg halkan a kis Andorka — hoztál cutojt?

— Hoztam, aranyos édes angyalom!

Es egy nagy iv papirosra temérdek nyatánkságot szórt ki Dezső a kis fiacskája elé.

Szegényke bágyadt mosolylyal szemléle a sok édességet és boldog volt, hogy reszkető ujjacskáival azokban turkálhatott.

Most egyszerre komoly képecskét vágott, mint egy kis öreg és megtört fényt szemeit merően apjára szegezte.

— Papsukám! — szólalt meg — ugy-e nem hagysz el mintet többé?

— Nem, aranyos fiacskám! Titeket nem hagylok el többé soha — soba!

Es Sajó Dezső zokogva borult fiacskájára.

A sokat szenvedett szegény hitves, a gondos, szerető jó anya halk imát rebegve, áldólag terjeszté ki kezeit kedvesei fölé!

Jámber Béla.

révén lépnek örök frigyre. Minthogy azonban e javaslatnak törvényre emelkedéséig nagyon sok víz lefojtat a Tiszán, közmegegyezéssel abban állapodtak meg, hogy ezt a bizonytalan hosszú időt nem várják be, hanem addig is, míg őket a polgármester összehozza, a familia legöregebb tagja eskesse őket össze, hogy így előre megköstölhassak, milyen is hát — az a polgári házasság. Es ugy is lön!

A milleniumi kiállítás pénz- és hitel-ügyi osztálya a következő retrospectívot állit ki: I. Egy pénzváltó asztal a XIV. századból. A pénzváltó asztalon a XIV. században hazánkban használt réz- és ezüstpénzek, valamint az akkor legelsőben vert aranyak lesznek elhelyezve. Közében lesz kifüggesztve a királyi rendelet, mely minden nagyobb piac számára pénzváltó asztalokat rendel. Az asztalnál két alak lesz bemutatva, 1. a pénzváltó, a ki kamarai tiszt, a kamarai grófnak alantosa, 2. a pénzvizsgáló próbáló tüvel és kövel. A sceneria élénkítésére és tanulságosabbá tételére belesznek mutatva az ama korbeli öszverő asztalok. — II. Egy bankár házának külseje Budán a XVI. században. Az üzletben látható lesz az olasz bankár, az üzlet előtt pedig 1. a pénzbiro, 2. a pénzverő tisztviselő áll. Itt lesznek kiállitva a XIV—XVI. századbéli pénzek és okmányok (kötelezvények). — III. Egy helyiség az erdélyi tárgyak számára a XVII—XVIII. századból, melyben az Erdélyi nemzeti fejedelmek idejéből fenmaradt pénz- és hiteltügyileti osztály keretébe vágó érdekes emlékek lesznek bemutatva. E helyiségben lesz személyesítve az akkori hiteltügylet, a biro, a kölcsönvevő és kölcsönadó személyében. — IV. Egy irodai helyiség a XIX. század elejéről. Ez mutatja a legelső biztosító-társaság az 1807-ben Komáromban alakult „csász. és kir. priv. komáromi Assecuranz-társaság” helyiségét. — V. A pesti hazai első takarékpénztár-egyesület első irodai helyisége korhű felszereléssel. — VI. A pesti magyar kereskedelmi bank első irodai helyisége a negyvenes évek végén. — A pénz- és hiteltügyileti osztály felállítási-számok költségeire összesen 62,231 frt gyűlt be, melyhez meggyékből a következő pénzüntézetek járultak: ó-becsei öszegélyző-szövetkezet 25 frt, Zenta-vidéki takpt. részvt. 150 frt, Almás járási takpt. részvt. 50 frt, petrováci előlegezési-egylet 30 frt, sztanisicsi takpt. 45 frt, ó-kéri takpt. részvt. 5 frt, ó-morovicsai takpt. részvt. 20 frt, ó- és uj-soóvi takpt. 30 frt, petrovoszellői hiteltügylet 30 frt, zentai takpt. 150 frt, bajai takpt. 100 frt, esz-venkai takpt. 30 frt, szabadkai ált. takpt. 150 frt, zom-bori takpt. 100 frt, palankai takpt. 50 frt és a bajai ker. kaszinó 25 frt.

Elcsipet okmányhamisító. Bartos Rezső vukovári születésű 20 éves egyén, ki legutóbb az apatini kir. közigyűzőnél rövid időre kiségitőül volt alkalmazva, — mint Apatinból írja levelezőnk — mult hó 29-én reggeli 7 órakor a község háza előtt sétálva leskelődött, hogy ki van benn, s tudakozódott vajjon a jegyző a község házában lakik-e. Látván, hogy a községi szolgál-lesége benn söpör, beállított s azt mondotta, hogy az egyik hivatalnokot keresi. Ez alatt az asztalokat végig kutatta s az egyik pesétét egy általa szerkesztett erkölcsi bizonyítványra rányomva eltávozott. Ez feltűnően a szolgál-nejének, azonnal férjének elmondotta az esetet, s az jelen-tést tett, s az előjáróság az esetet azonnal a szolgál-bírósnak bejelentette. Hauke Imre járási főszolgabíró azonnal a község házában megjelenő, megindította a viz-gálatot, s azt délután 4 óráig befűjezte. Bartos minden-féle kifogásokkal akarta a gyanut elhárítani, de a főszolga-bíró ügyes vallatása folytán ellenmondásokba keveredve, bevallotta a tényállást A bizonyítványt később előhozta, mely a közigyűző épületben el volt dugva, s azon a biro nevért már is hamisította. Nevezett előzőleg Pesten diákoskodott, utólag pénzügyőr, majd selyemtenyészési beváltó volt. Atyja Vukováron él s nyug. pénzügyőri szemlész. Az illető mint okirathamisító nyomban a hely-beli járásbírósnak átadott.

Tigris a fűzfaerdőben. A mult hét elején — írják Ujvidékről — szörnyű ordítózás verte fel egyik éjjel a fűzfaerdőket. A hang oly iszonyatos volt, hogy... nem járhatott ott más, mint a titeli állatseregletből bir szerint megszökött királytigris. Reggel felé első lépésénél a szomszéd gypmesterrel találkozott, a ki szintén erősítette, hogy soha olyan ordítást nem hallott, mint azon éjjel. Közéjükben lakik a Ferenc-csatornai ör is s hogy megbizonyosodjanak, ha vajjon nem ál-modták-e ők mindketten a rémes hangokat, elmentek abhoz. Még jó formán be sem léptek a portán, már is azzal fogadták őket, hogy „uraim mi ordított oly ré-mesen az éjjel?” A gypmester hivatkozott az erdőőr autentikájára, aki komoly fejbőlintással igazolta azt. Neki csak kell tudni, hogy az erdőben csatangoló dudások milyenképen ordítanak. Nosza rajta! Egyik szó a másikat adja és két óra mulva beszéli az egész város, hogy tigris van az erdőben. De délután már a pétérvári rendőrség felfegyverzett rendőröket küld, hogy leljék a fenevadat, ha esetleg eltévedt volna a hadi szigetre is. Itthon pedig az erdőőr elment keresni a csapást jó express golyós fegyverrel. Persze se az ör, se a rendőr a nőstény tigris meg nem lőtte, ha csak a bakot nem, mert az ordítás egy gőzhajó kéményéből jött.

Kőbányára sertést nem szabad szállítani. Minthogy az ország területén a száj- és köröm-fájás folyton terjed, az ezzel fertőzött községből és ilyen-nel határos községéből sertéseket Kőbányára szállítani tilos; egyéb községéből sertések Kőbányára csak azon feltétel alatt szállíthatók, ha az elszállítandó sertések az illető járványmentes községben legalább tíz napon át voltak s ez a marhalevél hátsó lapján a marhalevél-kezelő-által külön záradékban igazolttatik, továbbá, ha az elszállítandó sertéseket az illetékes kerületi állami állat-orvos felrakodás előtt megvizsgálta, egészségessnek találta.

Eltűnt. Weisz Ferdinand ujvidéki ács mult hó 26-án hazulról nyomtalanul eltűnt s azóta oda nem tért vissza. Kalapját s szerszámait megtalálták a Duna partján, miből arra lehet következtetni, hogy öngyilkossá lett. Megerősíti ezt az, hogy környezetét előt többször han-goztatta, hogy öngyilkossá válik, mert Oltmützen jó módban levő fia őt nyomorogni hagyják s nem segítetik. Az eltűnt iszákos s munkakerülő ember volt s családja azért tartott vele haragot.

Jégeső. Apatinban m. hó 26-án esti fél 8 órakor a Drávorok felé fekvő területeken óriási jégeső s zivatar volt, ami ily időben öszszel ritka természeti tü-nemény.

A községek által biztosíték nélkül elhelyezett pénzek. Egyik vármegye árvászeke egy községet, mint erkölcsi testületet arra kötelezett, hogy a több községi lakosnál elhelyezett, de azoktól behajthatlan örökségi készpénz-követelés kielégítésére szükséges összegeket fizesse be, fönnlagyatván a község, mint erkölcsi testület visszakereshetőségi joga azon volt előjárók ellen, kik a kölesönt minden biztosíték nélkül nyújtották. A belügyminiszter fölözdotta e határozatot s utasította a vármegyei árvászekeket, hogy a szóban forgó tőkepénz kikölcsönzése és biztosítása körül mulasztást elkövetett községnyomozza ki s a felelősséget első sorban az ellen s másodsorban a községi előjáróság, illetve képviselőtestület s csak harmadsorban a község ellen állapítsa meg, mert a törvény szerint a kölesönadott pénzekért való felelősség ilyen sorrendben terheli az említetteket.

Éhes katonák öröme. A nagy hadgyakorlatok alkalmával egy parasztagdához négy bácskai bakát kvártélyoztak be. Mielőtt a katonák kivonultak, odaadták a húst, rizst és a burgonyát a gazda feleségének azzal a kéréssel, hogy tőzse meg nekik az ebédet, mire visszajönnek. A szegény bakák késő este és fáradtan érkeztek haza abban a reményben, hogy pompás terített asztal mellé ilhetnek. Nagy meglepetésükre azonban nem láttak egyebet, mint főtt burgonyát és savanyu tejet. Gazduram, hát a hus hol van? kérdi az egyik köztvitéz. „Az már megettük,” szolt a mosolygó gazda.

Becsületstértés. Ádám dorozslói legény, ki föl-vonult a rendőrséghez. Az ajtóban megáll, körülnéz s a kalapját forgatja kezében.

— Mit kíván, ballja?
— Assan esőkörom kezit, hun löbet panaszkodni?
— Mi a panasza, adja elő gyorsan.
Ádám előrerantja a tarisznyját s kutatni kezd benne.
— Ha mögvóna. Assan könyörgöm, ez irás ellenében bücsület elstértési panaszkodással vagyok.

Keszkenőjéből kibámoz egy gondosan összehajtott levelet s odanyújtja a kapitánynak.
Az fenhangon olvassa: „Mögaj Kispál Ádány mögcsaltad az szívenet, verjön mög a zisteny mind a két kezive, Marcsa.”

— Hát mivel van a becsülete stértve?
— Aszongya këröm én ütöt mögcsaltam. Fojjon ki itt az két szömöm, ha én valakit világ életömbe csak akartam is csaanyni, nem am ilyen izét...
— Hát nös maga, Ádám?
— Csökölöm kezit hajadon vagyok.
— Mit igért a Marcsának?
A legény fölhuzza a szemöldökét, ugy tesz, mintha gondolkodnék.

— Mi tagadás, azt igértem, hogy ujborra elvöszöm.
— Látja, és nem vette el.
— De nem is vöszöm.
— Hát akkor megcsalta.
— Hm, hát nem lehetne azért megbüntetni azt a leányt?
— Ne beszéljen olyan bolondot; persze nem.
Az Ádám megvakarja a füle gyökerét és mosolyog.
— Talán akkó jó lönne összebékelnöm vele. Isten necse elvöszöm, mer amugy dörék lány a Marcsa.

Hogyan lehet az emberi életet meghosszabbítani. A középkorban sokat foglalkoztak a tudósok azzal a kérdéssel, hogy mikép lehet az emberi életet kiterjeszteni, esetleg azt örök időkre kiterjeszteni. Eleinte minden iparkodásuk arra irányult, hogy megtalálják a bölcsök követ, mert ennek tulajdonították azt a csodabátást, amely képes az embert halhatatlanná tenni. Ez természetesen nem sikerült nekik. 1652-ben Cardin orvos lépett fel egy szisztémával, amelytől a fontos kérdések megoldását remélték. O ugyanis azt állította, hogy az embernek tartózkodnia kell minden mozgástól és életmódjában a növényeket kell mintául választania. A mozgás meglehet ideig elő, ez pedig elfojtja a nedveséget az emberi testben, ami pedig az életerőnek fő forrása. Cardin azonban e szép teória dacára megbalt és pedig aránylag igen fiatal korában. Száz évvel utána Boeryrave allított fel egy metódust, amely nem ugyan örök, de igen hosszú életet lett volna hivatva biztosítani a vele élőknek. Szerinte ugyanis egészséges fiatal emberek lehettek életerőt tartalmaz és koros embereknel pótolhatja a fogyó erőt. Ez a kura a 18-ik században buzamos ideig nagy kedveltségnek örvendett. — Századunkban leginkább arra törekednek, hogy a száz éves ember átlagos típusát megállapítsák, mert ugy akarják megtalálni azokat az adatokat, amelyek segítségével a magas kor elérésének művészetét el lehet sajátítani. Legújabbban Javali tanár, olasz fizologus tett e térer kísérleteket, 247 nőböz és 133 férfibe, akiknek mindegyike meghaladta a századik élet, küldött kérdő íveket, amelyekben arra vonatkozó kérdéseket tett fel, hogy mily módon érték el az illetők magas korukat. A feleletekből kitudt, hogy az ember kitűs testalkata az életkorra ugy szólván semmi befolyással sincs. Ugyzintén nem lényeges az a körülmény, hogy valakinek jó vagy rossz fogai vannak-e, hogy dohányzik-e vagy nem, sokat vagy keveset eszik-e? Ezzel szemben ugy látszik, hogy a táplálkozás minősége a legfontosabb szempontok egyike. A száz éves emberek legnagyobb része csaknem kizárólag növényi táplálékokkal él, amelyek egyszerűen vannak elkészítve. Szeszies italokat, a bor kivételével egyáltalában nem isznak. A ruházatra vonatkozólag nem lehetett határozott szabályt felállítani, de a megkérdezettek legnagyobb része kijelentette, hogy mindenkor iparkodott melegen öltözködni. Végül az összes száz évesek kijelentették, hogy minden lelki izgalmat a leg-szorgosabban kerültkék és első sorban ennek tudják be hosszú életüket. Ebből tehát az következik, hogy mindenkinek, aki száz éves akar élni, bizonyos érztiki tempulstással kell bírnia, aminek viszont az a hátrányos oldala, hogy a fájdalmas izgalmaikon kívül a kellemeset is nélkülöznie kell.

Az özvegy nő családi neve. Egy özvegy annak megengedését kërmezte, hogy férje nevének elhagyásával magát ezentul kizárólag családi nevén írhasssa. A belügyminiszter kijelentette, hogy a kérés teljesítésére nem forog fönn semmi szükség, mert a volt férj nevének viselése az özvegy nőnek inkább jogát, mint köteletségét képezi; arra tehát, hogy az elhalt férj nevét ne viselje, semmiféle hatósági vagy fejedelmi engedélyre nincs szüksége, ez kizárólag a saját tetszésétől függ s mindaddig, mig magát — mások tévutra vezetésének célzata nélkül — csupán családnevén nevezi, vagy írja, semminemű tilos cselekményt nem követ el s hatósági beavatkozásra indokot nem szolgáltat.

Előfizetési felhívás

„BÁCSKA”

XVII. évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Neptanítók számára:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor** könyv- és könyvnyomtatásos vállalatnál küldendők.

Városi ügyek.

Közgyűlés előtt.

A város gazdasági és pénzügyi bizottsága ülést tartott a napokban. Lapunk mult számában közöltük az előre meghirdetett tárgysorozatot, melyhez még egy pár később beérkezett ügy is járult.

A főispán ártir a városhoz az orsz. kiállítás ügyében. Egy miniszteri felhívás alapján felhívja ugyanis a várost, hogy multjának valamely nevezetes mozzanatát történetéből, valamely megörökítésre méltó eseményt, avagy valamely történelmi emléket festesse le és küldje föl az 1896-iki milleniumi kiállításra. Ilyen felhívást különben minden egyes törvényhatóság kapott. Kétségtelen tehát, hogy világtörténelmi nevezetességű események lesznek megörökítve. De a mi városunk bizony valami nagy eseménynek színhelye nem volt, sem pedig a város területén történelmi emlék nincsen. Így tehát már a gazdasági bizottság is kimondotta, hogy nincsen semmi pozitív javaslat s valószínű, hogy a közgyűlés sem fog találni megörökítendő tárgyat.

A városi földek művelésére vonatkozólag egyik multkori — ha jól emlékszem legutóbbi — közgyűlésünk kimondotta, hogy az u. n. négyes művelési rendszert behozandónak találja. Hat a négyes művelési rendszer már meg volt eddig is; ennek megfelelően kötettek a bérletek. Egy tavaszi vetésre két téli következett mindíg (a negyedik év ugar); a gazdasági és pénzügyi bizottság most kimondotta, hogy mindenkor egy téli vetésre következzen két tavaszi (s ismét a negyedik év ugar). Ily értelmű határozathozatalt javasol a bizottság a közgyűlésnek.

A kövezési-alap rendszeren elkölti minden bevételét. Évek hosszú során át a házipénztár a nyár folyamán kölesönt adott az alapnak s azt aztán az alap nov. és legkésőbb a következő év május haváig visszafizeti. Most megint elkövezte a pénztét az alap és megint kölesönre van szüksége — A bizottság javasolja, hogy 6000 frt adassék jövő május 15-iki határidővel.

A sörház bérloje, Schöffner Károly, hivatkozva betegségére, kéri, hogy a bérlet ruházassék át Remlinger Ignacra. A bizottság azonban nem javasolja ennek megtételét. Szerinte ugyanis az eddigi bérlo mintegy 15—18000 frtnyi beruházást eszközölt s ha az minden kötelezettség alól szabadul, könnyen megtörténhetik, hogy az összes beruházásokat kivonja az új bérlo rendelkezéséből; ezáltal csapman a sörház üzeme, csapman annak renoiméja és így közvetve esetleg a város gazdasági érdeke is, amennyiben a jövőben csekélyebb bérösszeg éretnek el. — Az ellen azonban a bizottságnak semmi kifogása sincsen, hogy a sörházat Schöffner albérltebe adja.

A Falcione Gyula-féle ösztöndíjalapítvány költségvetését a bizottság elfogásra ajánlja. Ezentul az alapítvány összes jövedelmei 7865 frt 7 krt (ebben azonban 1118 frt 15 kr kétes jövedelem) tesz ki. A kiadás 4311 frt 17 kr lesz a jövő év folyamán.

Az u. n. „csatlajai” 41 hold és 1885 □ öl föld holdankint 30 frt 58 kron adatott bérbe. A bizottság az ezen eredményt föltüntetö árverést elfogadásra ajánlja. A „bukováci külrezs” földek bérlete nem sikerült. Az árverést árverelőki hiányában felbe kellett szakítani. A bizottság javasolja, hogy a néhány parcellára vonatkozólag megejtett árverés se hagyassék jóvá.

A „Nenaditsi járásföld” 24 hold 1365 □ öl átlag 26 frt 29 kr holdankénti bérösszeget adatott ki. Az eredményt nagyon gyenge. Ennélfogva javasolja a bizottság, hogy az árverés ne hagyassék jóvá.

A „sztapár-szivaci járásföld” (103 hold 535 □ öl) holdankénti 30 frt 59 kron adatott ki. Ezt már megfelelő eredménynek tartja a gazd. és pü. bizottság s így elfogadásra ajánlja.

Az apatini uti csárda bérloje kéri, hogy a bérlete újabb 10 évre meghosszabbíttassék a mostani feltételek mellett (gondolom 211 frt évi bérösszeget). Ennek fejében ő épít a csárdához egy nagy kocsiszint és istállót, a mely a város tulajdonába megy át. A város bekívánta a tervezett épületek tervrajzait. Ezt a bérlo most bemutatja, de a gazd. és pü. bizottság most azokat az építészeti bizottság által — az érdemleges határozathozatalt előtt — megbíráltatni kívánja, nevezetesen pedig tudni akarja, hogy szépezési okok nem akadályozzák-e a bemutatott tervek szerinti építkezést.

Zólyom és Arva vármegyék alispánjának tüzkarosult községek segélyezése iránti megkérését a bizottság a tanácsnak véli kiadandónak, — hadd határozzon az az ilyen sürün érkező megkérésésnek.

A kereskedelmi és iparostanonciskola költségvetése 3570 frt kiadás és 2000 frt bevétel (ebben a remélhető állami minimális segély 400 frt) mutat; a hiányt a város fedezi. Ezt a költségvetést elfogadásra ajánlja a bizottság.

Szegeden iparos szakiskolát állít föl a kormány. Felhívás érkezett, hogy a város ösztöndíjadományozása utján küldjön oda tanulót. A bizottság javasolja, hogy egy évi 120 frtos ösztöndíj létesíttessék zombori iparos tanonc javára. Egyben szükségesnek tartja, hogy a zombori általános ipartestület is felhívassék ösztöndíj létesítésére.

Megjelenik Budapesten egy „Látogatók lapja” c.

úság, mely írásban és képekben mutatja be az ország különböző vidékeit. Ez a folyóirat be fogja mutatni legközelebb Zombort és a vármegyét is. A várostól ennek a fejében 250 frt segélyt kër (azt mondja a kërvény, hogy Szabadka már 800 frtot szavazott meg). A városnak reklámra szüksége nem lévén, (nekünk nincsen Pali-sunk, mint Szabadkának) a bizottság javasolja, hogy a kërlemnek hely ne adassék.

Több nagyobb összegre szóló nyugdíjazás történt legutóbb. A városi nyugdíjalap még csecsemő korát éli, (20164 frt 64 kr az egész vagyon) gyöngye vállal nem bírják ki az óriási terhet. Ezért a város kénytelen azt nagyrészt elviselni. Szeptember elsején az alap összes elkölthető pénze 6 frt 5 kr volt. December hó végéig összesen 1801 frt 94 krra van szükség. Mit tehet a bizottság? Meg kell adni a pénzt — kölesönképen. A gazdasági és pénzügyi bizottság is javasolja, hogy a városi faiskola fraxinus caroliniana-já (kóriska), amelyet a kórishogár elkerül) ezután drbját 20 kronként árul-tassék, (eddig 50 kr volt az ára). A városnak nem kevesebb, mint 10000 drb áll rendelkezésre. Ugyzintén leszállítandónak tartja az amerikai szőlővesszők árát is. A 2 éves gyökeres vesszők árát 25 frtról 12 frtra; és az 1 éves gyökeres vesszőkét 15 frtról 8 frtra.

Művészet és irodalom.

A „Hazánk” című közgazdasági, politikai és társadalmi napilap az egyetlen a magyar sajtóban, mely elég merész volt a magyar mezőgazdasági politika megteremtése mellett küzdeni akkor, midön az elaltatott közvélemény azon hitben volt, hogy az a politika, mely a nemzetnek aránylag csekély jelentőségű osztályait a nagyiparost és pénzell kereskedőket támogatja, az egyedül helyes, az egyedül jó. A hallatlan olesó buzaárak, a nyers termékeknek külföldről való rohamos betöndülése, a takarmányhiány, mindazokat, akik elfogulatlan itélettel bírnak, meggyőzte arról, hogy igaza volt. A mélyebben látók tudják azt is, hogy okos közgazdasági politika nélkül Magyarország ép ugy áldozatául esik majd a szociális bajoknak, mint Nyugat-Európa iparos államai. Az a kérdés, hogy erről a nemzet magvat és erejét képező földmívelő osztály fölkarolása és a kisiparosok sérelmeinek orvoslása utján meg akarunk-e szabadulni? Az irány új, de jogosult és ha a gazdasztály tette ébred, az győzelemre is fogja segíteni. E győzelem az igazi nemzeti politika diadalát fogja jelenteni Magyarországon. Ez a meggyőződés vezet bennünket és az a rokonszenv, melyben törekvéseink országsergete találkoztak, csak biztatás a jövőre nézve. A „Hazánk” változatos és bő tartalmu rovataiban élénken tárgyalja a politika és társadalmi élet eseményeit s kimerítő, élvezetes, de mindenekfölött pontos és a valóságnak megfelelő értesítésekkel szolgál olvasó közönségének. „Othon” rovatában, hetenként egyszer, a nőket és a csaladot érdeklö kérdéseket tárgyal és vonzó modorban nyújtja elmélkedéseit, utbaigazításait. Előfizetési ára: egy évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr, egy hóra 1 frt 20 kr. Előfizetések közvetlen a kiadóhivatalhoz (Budapest, illóli ut 25. Köztelek) küldendők.

„Olesó zeneműtár”. A mit eddig a legnagyobb kulturnemzetek zeneműkiadói nem merészték meg — azt Klökner Ede budapesti zeneműkiadó a „Zenélö Magyarországn” kiadója a most megindított „Olesó zeneműtár” gyűjteményes mű kiadásával megcselekedte. 20—30 kros füzetekben, diszes kiállításban hozza e vállalat a magyar, ugy a világirodalom legjobb, legújabb s legdivatosabb termékeit, oly árban, mely szegénynek, gazdagnak egyaránt lehetővé teszi csekély költséggel egy minden irányt, a zeneművek minden genrejét föllelő zeneműtár beszerzését. Az „Olesó zeneműtár”-ból ma kaptuk az első küldeményt, mely 20 számból áll s tartalmazza a következő darabokat: 1. Rákóczy-induló, ártira Szent Gály-Gyula — 30 kr. 2. Arany János, Élet, élet áldástalan élet, és Lányi Ernö, Barna kis leány, 2 népdal — 20 kr. 3. Leskovjan, Margaréta-induló — 20 kr. 4. Bethhoven, Albumlap Eliznek — 30 kr. 5. D'Amant Leó, Légy enyém! — mūdál és Sas Ignác, Piros hajnal, dal — 20 kr. 6. Ervité, Fel a mennyekbe! — lengyelke — 20 kr. 7. Lakatos L., Gyöngyvirág, csárdás — 20 kr. 8. Henriques, Tudom, hogy visszahivsz majd engemet, dal — 20 kr. 9. Lányi Ernö, Nem vagyok én nagyon kényes, és Részeg vagyok rózsám, dalok — 20 kr. 10. Mendelssohn, Velecei sajkadal — 20 kr. 11. D'Amant Leó, Hópehely, polka francaise — 20 kr. 12. Yradier, „Habenera” havannai dal — 20 kr. 13. Wagner, Diszörsegen, induló — 20 kr. 14. Hanny Béla, Arva-árva, és Ezért a legényért nem adnék... népdalok — 20 kr. 15. Moskowsky Mór, Serenata op. 15. — 30 kr. 16. Yvon Ch., Villamos csökök, gyorspolka — 20 kr. 17. Meyer-Hell-mund Erik, Bálí csevegés, dal — 30 kr. 18. Gaál Ferenc, Hajnalodik, és Alázsolgája! couplet a „Pröba bázasság”-ból — 20 kr. 19. Böhm K., La Grace-Gavotte — 30 kr és 20. Yvon Ch., Szerelmitassan, keringö rondó, ára 30 kr. — A gyűjtemény folytatattik s havonkint 8—10 új számmal gyarapíttatik. Ha tekintetbe vesszük, hogy minden zenélö házba évente 10—20 frt ára, legtöbb esetben kétes értékü — méreg drága hang-jegyet vesznek, nem ajánlhatjuk elég melegen az „Olesó zeneműtár”-t, hol mindenki a magát érdeklö — zongorázóknak, énekesekeknek egyaránt nagybecsü darabok tizannyiért szeresheti meg. Örömmel üdvözöljük a zenei kulturánkra termékenyen kiható derék vállalatot.

„Milyen ásványvizet igyunk.” Egy igen praktikus és közhasznu kis füzetet adott ki az Erdély-részi Kárpát-Egyesület. Megíratta ugyanis Hankö Vilmos dr.-ral, az erdélyrészi kitudnó balneologusával a forgalomban levö erdélyrészi ásványvizek ismertetését, hogy a nagy közönség és az orvosvilág tájékozva legyen, miféle ásványvizek vannak palackoltatva, mi az áruk, hol rendelkezhet meg, mi az orvosi értékük stb.? A füzet tulajdonképen abból a célból adatott ki, hogy a külföldi ásványviz-behozatalt csökkentse. A füzetben ismertetve vannak a bodoki Matild-forrás, a repáti, kászoni, kovásznaí, sztojkaí, szentgyörgyi, radnadombháti, borszékí, az erdővidéki Baross, borhegyi, korondi, homoródi radnaborbereki, kézdi-polyáni, a borszékí Kossuth-, elöpataki, Szent jakabi és túri ásványvizek. Az értékes és tanul-ságos füzet megrendelhető Kozlovszártt az E. K. E. fö-titkári hivatalában 25 krért.

Kiss Jö

a legnagyobb közönség egyaránt a politikusok a tak azelőt a lap sem prod sem oly függ Egyes cikkei elméket és az szabadulni egy emléketöl, me óta áll fenn mákat teremtet balad és folyto az anyagi esz a nagy irodalmi közönség dolga zömére támasz megvan a tudá sága, melyet a közönség azuta et orbi hirdet részéről még es a kis kör mind a magyar műve kedését jelente mai számunkba rokonszenvebe

Megyéni

Az alábbi költségtelölányz

A) Szüksé melyzet fizetése zet bére és látz zata és lotaria helyiségek és fo letek 14667 frt. Épületek ter kiadások 1969 nem látható kkr. — B) Fed Cselekvö kamat 300 frt. Alapok 100 frt. Feltitme Összesen 19341 szükséglet 2087 kr. Mutatkozik

Zo

A megyeni löverseny vasár az idei löversen beszéltek, mint reményeket ebe számu közönség eljöttek, egy klt tak innét. Város söt a vidékröl s nagyon megerö feltünöböl alakja minden baleset valót sem hagyó ugyan, de a fut voltak, ami egy vármegye legkiv versenye fölyás.

1. díj 120 Távolság gazda futhat sa Nevezés a A gazdaság hogy Zombor vö vesére rábíra, voltak a javából meg az érteke z lommal máskép vettek Józits Gy Dzsinsis Péter (György s. peje) mögött Dzsinsis Totalitaten

II. Bács-Bod

1. díj 400 Távolság Bodrogh megyei mon atul nem le Nevezés az Az oszlopú vits (Z. György, p. a. 2-ik öt löe első díj kiadása Rohonecznak a nem adott helyt itele oda.

III. Ur

1. díj 400 Távolság Töt 20 kor Neveztek: 1. Rohonecy Lör test, égszín 2. Rohonecy Lör test, égszín 3. Szöl Antal „L dolmány és világos-sárga Indultak: B 73-5 klg. (lov. tu (lov. tulajd.) 66 k egy folyton traint nyert lönek kelle ma még nem ny s ha professzion

be az ország
ogja mutatni
arostól ennek
a a kérvény,
eg. A város-
k ninesen Pa-
vasolja, hogy

házás történt
esemő korát
gyöngye vállal
ros kénytelen
az alap összes
er hó végéig
Mit tehet a
-önképen. A
olja, hogy a
-ista, amelyet
-ronként árul-
-rosnak nem
re. Ugyiszintén
szók arat is.
12 frtra: és
frtra.

om.

politikai és
sajtóban, mely
politika meg-
az elaltatott
politika, mely
osztályait a
tja, az egyedül
buzaarak, a
os betudulása,
hlatlan itélettel
A melyebben
asági politika
esik majd a
paros államai.
és erejét ké-
a kisparosok
e szabadulni?
osztály tette
e győzelem az
nteni Magyar-
tüket: és az a
zerte találko-
zazánk" válto-
n tárgyalja a
erítő, élvezetes,
nak megfelelő
ek. „Otthon-
és a családot
forban nyújtja
ára: egy evre
kr, egy óra
iadóhivatalhoz
ok.

idig a legna-
meresztetek
nemékiadó a
t megindított
adásával meg-
es kiállításban
adalom legjobb,
arban, mely
e teszi csekély
névek minden
z „Olesó zene-
nyt, mely 20
darabokat: 1.
— 30 kr. 2.
es Lányi Ernő,
3. Leskovjan,
ven, Albumlap
nyen! mű-
kr. 6. Ervité,
7. Lakatos L.,
ignes, „Tudom,
20 kr. 9. Lányi
es Keszeg va-
elsóhn, Velen-
leo, Hópehely,
r. „Habánera“
szörsegen, in-
va, és Ezert a
0 kr. 15. Mos-
16. Yvon Ch.,
17. Meyer-Hell-
18. Gaal Fe-
plet a „Proba
a Grace Gavotte
assan, keringő
attatik s havon-
Ha tekintetbe
ente 10—20 frt
reg drága hang-
leglen az „Olesó
feklő — zong-
beosa darabok
szóljuk a zenei
állalot.

nk... Egy igen
t ki az Erdély-
is Hankó Vilmos
aval a forgalom-
tetését, hogy a
za legyen, miféle
a árak, hol ren-
? A fűzet tulaj-
a külföldi
tben ismertette
ati, kászoni, ko-
bbhái, borszéki,
homoródi radna-
suth-, előpataki,
rtékes és tanul-
az E. K. E. fő-

Kiss József hetilapjáról. A Hét-ről évek óta a legnagyobb elismeréssel nyilatkozik a sajtó és a közönség egyaránt. Amióta a politikát is felvette körébe, a politikuskok ép úgy foglalkoznak vele, mint foglalkoztak azelőtt a nők és az irodalom. Annyi ötletet egyik lap sem produkál, mint a Hét és itelefeiben egyik lap sem oly független, mérsékelt és mélyreható, mint ez. Egyes cikkei olykor betekéig forrongásban tartják az elméket és az olvasók hónapok multával sem tudnak szabadulni egy-egy találó fejtegetés, kép vagy ötlet emléketől, melyet a Hét-ben olvastak. Ide s tova öt év óta áll fenn a Hét, egész írói generációt nevelt, új formákat teremtett, új olvasókört nevelt magának, folyton halad és folyton emelkedik. Pedig a Hét-nek sem azok az anyagi eszközök nem állanak rendelkezésére, melylyel a nagy irodalmi részvénytársaságok rendelkeznek és közönség dolgában is csak a legintelligensebbek kicsi zömére támaszkodhatik, aki megérti, élvezni és akiben megvan a tudásnak és a műveltségnek az a fogékony-sága, melyet a Hét olvasóinál föltételez. De ez a kis közönség azután állhatatosan ki is tart mellette és urbi et orbi hirdeti e lap díszétét, melyhez mi a magunk részéről még csak annyit teszünk hozzá, hogy vajha ez a kis kör minél jobban kitágulna, nagyobbodnék, mert ez a magyar műveltség terjedését, az értelmi niveau emelkedését jelentené. Figyelmeztetjük olvasóinkat a Hét mai számunkban foglalt hirdetésére és melegen ajánljuk rokonszenvébe ezt a páratlan lapot.

Megyénk jövő évi költségelőirányzata.

Az alábbiakban közöljük vármegyénk jövő évi költségelőirányzatát:

A) Szükséglet. Tisztviselő-, segéd- és kezelőszemélyzet fizetése és lakpénze 154450 frt. Szolgáseményzet bére és lakpénze 14326 frt. Szolgáseményzet ruházata és lótarási atalánya 4444 frt 83 kr. Hivatalos helyiségek és fogházak bére 1650 frt. Irodai szükségletek 14667 frt 40 kr. Napidíjak és utiköltségek 10750 frt. Épületek fenntartása 3460 frt. Egyéb rendszeresített kiadások 1969 frt. Rabtartási költségek 30 frt. Előre nem látható kiadások 3000 frt. Összesen 208747 frt 23 kr. — B) Fedezet. Állami javadalmazás 168000 frt. Cselekvő kamatok 171 frt 08 kr. Ingatlanok jövedelme 300 frt. Alapok járuléka 2100 frt. Különféle bevételek 100 frt. Térítmények 1300 frt. Pótadó 20546 frt 15 kr. Összesen 193417 frt 23 kr. — C) Összehasonlítás. A költséglet 208747 frt 23 kr. A fedezet 193417 frt 23 kr. Mutatkozik hiány 15330 frt.

Zombori lóverseny.

A megyénk gazdasági egyesülete által rendezett lóverseny vasárnap tartatott meg. Nagy hír előzte meg az idei lóversenyt, városzerte heteken át egyébről sem beszéltek, mint erről, mégis a kedvezőtlen idő a legszebb reményeket eltemette. Az esős idő miatt csak közepes számú közönség nézte végig az egyes futamokat, de akik eljörtek, egy kellemesen eltöltött délután emlékeivel távoztak innét. Városunk szorosan vett intelligenciáját ott láttuk, sőt a vidékről is elég szép számmal voltak jelen, akik nagyon melegen tudakozódtak hölgytársadalmunk egy-egy feltűnőbb alakja iránt. A verseny maga zavartalanul és minden baleset nélkül folyt le. A rendezés mi kívánni valót sem hagyott hátra. Nagy mezőnyök nem indultak ugyan, de a futamok sport szempontból nagyon szépek voltak, ami egész természetes is, mert itt voltak Bács vármegye legkitűnőbb lovasi és legelegánsabb lovasai. A verseny lefolyása következő volt:

I. Zombor város díja.

1. díj 120 korona, 2. díj 50 korona, 3. díj 30 korona. Távoleság: 1600 méter. Kizárólag csak zombori gazda futhat saját tenyésztésű lovalával.

Nevezés az oszlopnál. Teher legalább 60 kgr. A gazdasági egyesület minden lehetőt elkövetett, hogy Zombor város lótenyésztőit a versenyen való részvételre rábírja, mégis csak két lovas állt ki, de ezek sem voltak a javából. Úgy látszik, köznépünknek nincs még meg az érzéke az ilyesmi iránt, mert különben ily alkalommal másképp prezentálná magát. E futamban résztvettek Józits György (lov. Horváth Márton rendőr) és Dzsinsis Péter (lov. Paresetits Antal) lovai. Első lett Józits György s. peje 3:45 p. a., második két lóhosszal az első mögött Dzsinsis Péter szürkije.

Totalisateur nem fogadott el téteket.

II. Bács-Bodrogh megyei lótenyésztők versenye.

1. díj 400 korona, 2. díj 100 korona. Távoleság: 2400 méter. Futhat minden Bács-Bodrogh megyei 3 éves és id. ló. Lovagolni 60 klgamm-on alul nem lehet. Nevezés az oszlopnál.

Az oszlopnál neveztek: Rohonezy Lőrinc és Vujkovits Cz. György. 1-ső lett Rohonezy Lőrinc „Békés” 3:17 p. a. 2-ik öt lóhosszal utána Vujkovits „Exactja”. Az első díj kiadása ellen óvat emelt Vujkovits, mert állítólag Rohonezynek a lóva a pályán kiött. A versenybírósig nem adott helyt az óvásnak s az első díjat Rohonezynek ítélte oda.

Tot. 1 frtra 1 frt 50 krt.

III. Urlovar-verseny. Sikverseny.

1. díj 400 kor., 2. díj 100 kor., 3. díj tétek fele. Távoleság: 2400 méter. Tét 20 korona. Fuss vagy fizess. Neveztek:

- Rohonezy Lőrinc „Békés” 3 é. p. m. 66 kgr. Fehér test, egészín-kék sapka, gombok és szegély.
- Rohonezy Lőrinc „Panni” 6 é. p. k. 73:5 kgr. Fehér test, egészín-kék sapka, gombok és szegély.
- Szél Antal „Livno” 3 é. s. m. 66 kgr. Világoskék dolmány és nadrág, kék kuesma fekete prémmel, világos-sárga jelszalaggal.

Indultak: Rohonezy Lőrinc „Panni” 6 é. p. k. 73:5 kgr. (lov. tulajd.) és Szél Antal „Livnoja” 3 é. s. m. (lov. tulajd.) 66 kgr. E futam felette érdekes volt, mert egy folyton training alatt álló versenylovál szemben egy nyert lónak kellett a küzdelmet megkísérlenie. „Livno” ma még nem nyert versenydíjat, derekasan viselte magát s ha professzionátus lovas vezetí, ugy alighanem elúti

Rohonezy elől a díjat. 1-ső lett öt lóhosszal Rohonezy „Panni” 3:30 p. a. 2-ik Szél Antal „Livnoja”. Tot. 1 frtra 1 frtot.

IV. Hölgyek díja. Sikverseny. Urlovasok.

1. Tiszteletdíj. 2. díj tétek fele. Távoleság: 1600 méter. Tét 20 korona. Fuss vagy fizess. Neveztek:

- Rohonezy Lőrinc „Panni” 6 é. p. k. 73:5 kgr. Fehér test, egészín-kék sapka, gombok és szegély.
- Rohonezy Lőrinc „Lelkem” 6 é. p. m. 75 kgr. Fehér test, egészín-kék sapka, gombok és szegély.
- Vojnich Béla „Julesa” 5 é. p. k. 73:5 kgr. Arany-sárga test, piros ujjak és piros sipka.
- Roheim Zsiga „Leila” 6 é. v. d. k. 73:5 kgr. Vörös-kék szalag.

Futottak: Rohonezy Lőrinc „Lelkemje” 6 é. p. m. 75 kgr. (lov. tulajd.), Vojnich Béla „Julesája” 5 é. p. k. (lov. tulajd.) és Roheim Zsiga „Leilája” (Vojnich Dávid h. fh.) Leila már a második fordulónál kiött s így a díjra nem is tarthatott számot. 1-ső lett Rohonezy Lőrinc „Lelkemje” 2:15 p. a. 2-ik Vojnich Béla „Julesája”. Tot. 1 frtra 1 frt 50 krt.

V. Akadályverseny. Urlovasok.

1. díj 400 kor., 2. díj tétek fele. Távoleság: Körülbelül 3500 méter. Tét 20 korona. Fuss vagy fizess. Neveztek:

- Vojnich Lajos „Mátka” 5 é. p. k. 64 kgr. Arany-sárga test, piros ujjak és piros sipka.
- Fernbach Jani „Győztes” 5 é. s. h. 65:5 kgr. Fehér-kék szalag.
- Podmaniczky Bandi „Bibor” id. sz. h. 67:5 kgr. Fehér test és sapka, vörös ujj.

A nevezők mind indultak: Vojnich Lajos „Mátka” 5 é. p. k. 64 kgr. (lov. tulajd.), Fernbach Jenő „Győztes” 5 é. s. h. 65:5 kgr. (lov. tulajd.) és Podmaniczky Bandi „Bibora” id. sz. h. 67:5 kgr. (lov. tulajd.) Az esőzések következtében a pálya annyira megromlott, hogy balesettől lehetett tartani, de szerencsére baj nem történt. Avatott kezekben kitűnő lovak versenyeztek a díjért. A favorit Podmaniczky „Bibora” volt. Kompakt ló, amely számot tarthatott a díjra. Az akadályokat mindannyian könnyen, eleganciával ugratták át. Az utolsó fordulóig „Bibor” látszott vezetni, de itt Vojnich Lajosnak „Mátka” előretört s könnyen 7 lóhosszal első lett; 2-ik Podmaniczky „Bibora”. A nyertő, nemkülönben városunk aranyifjúságának gavallér lovasát, Fernbach Janit, aki előzetes iskola nélkül oly szépen vezette lovát zajosn megjelenezte. Podmaniczky, mivel Vojnich Lajos nyereg-szerszám nélkül mázsálatta magát vissza, óvat jelentett be, de a bíróság nem vette figyelembe s a díjat Vojnich-nak kiadta. Tot. 1 frtra 3 frtot.

VI. Űgetőverseny kettős fogatokkal.

1. díj 300 korona és a tétek fele, a tétek fele másodíknak. Távoleság: 8 klm. A kettős fogat versenyen csakis azon fogat kaphat díjat, mely a 8 klmért 21 peré és 20 mp. alatt teszi meg. Amerikai és orosz-űgető kizárva. Tét 20 korona. Fuss vagy fizess. Neveztek:

- Schumacher György 5 é. f. „Szeress”.
- Ij. Vojnich Sándor 6 é. f. „Bibor”.
- Ij. Vojnich Sándor 7 é. v. p. k. „Babám”.
- Rohonezy Lőrinc p. k. „Margit”.
- Ij. Vojnich Sándor 7 é. v. p. k. „Babám”.
- Vojnich Pista 10 é. sz. k. „Kokette”.
- Széchényi Tamás 9 é. p. k. „Finom”.
- Széchényi Tamás p. k. „Bandi”.
- „ p. k. „Striezi”.

A hat nevező közül indult: Vojnich Sándor „Babám” és „Barna” fogata, Vojnich Pista „Kokette” és „Finom” fogata, továbbá Schumacher György „Szeress” és „Bibor” fogata. Alig lesz valaha még alkalma a zombori közönségnek ily kiváló űgető lovakat láthatni a mi pályánkon. A mai versenynapnak kétségkívül ez volt a legszebb mozzanata. A közönség gyönyörrel élvezte a két Bernrieder-féle származású lónak páratlan ügyesét. Jeles képességeket minden jóra való sportember ismeri. Első lett Vojnich Sándor fogata 17:35 p. a. 2-ik Vojnich Pista fogata 20:50 p. a., 3-ik Schumacher György fogata 21:15 p. a. A nyertest a közönség zajos ovációban részesítette és minden oldalról gratuláltak neki a szép sikerhez. Tot. 1 frtra 1 frt.

Végül nem mulaszthatjuk el konstatálni, hogy mily nagy köszönettel és elismeréssel adozhatik a megyei gazdasági egyesület és a közönség a szabadkai urlovaroknak, akik nélkül bizony bajosan lett volna megtartható a verseny.

Közzgazdaság.

Amerikai szőlővesszők eladása. Az állami amerikai szőlőtelepek vessző-hozamából az 1895. év tavaszán nagyobb mennyiség került ismét eladásra. A megrendelések legkésőbb december hó végéig teljesítendők, külön kiadott rendelési iven utján. Ily iven szóbeli vagy írásbeli megkeresésre szereshetők: A földmívelésügyi miniszteriumtól. Az orsz. borászati kormánybiztostól. A vinceriumokai igazgatóságtól: Erdőszegen, Mésesen, Nagy-Enyeden, Tarcalon, Tapolcán. A szőlőszeti és kertészeti iskola igazgatóságától Pozsonyban. A szőlőszeti tanfolyamok vezetőitől, Szegszárdon és Egerben. Az állami Miklós telep igazgatóságától: Keeskenémen s végül a kerületi szőlőszeti és borászati szakközegektől.

NYILTTÉR. *)

Tekintetes szerkesztő ur! Penteiki lapjának nyiltterében Szavadill József által felhozott újlagos rágalmaira válaszul a következő: Előbbeni nyilatkozatomban kifejtett részletezés eléggé bizonyítja, hogy Szavadill József csomagolt a tekeresekbe kevesebbet, mely a beavatottak által tudva, további bizonyítékokra sem szorul, és így előbbi állításomat teljesen tartartom.

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Továbbá, nyilatkozatában felhozott és hozzá illő rágalmait teljesen légből kapottaknak nyilvánítom, már annál fogva is, hogy állásomhoz mérten a közönség bizalmát teljesen birom, kivéve talán Szavadill urét. Azon szerény állítására pedig, hogy „szolid” üzlete és anyagi viszonyainál fogva nem szorult kisebb „csalásokra”, a már említett eljárásából az ellenkezőt tapasztaljuk, (mert jó a kicsi is, ha nagy nincs).

Vége kijelentem, hogy ily jellemű „egyénnel” semmi körülmények között sem állok további levelezésbe. Kelt Apatinban, 1894. szeptember hó 29-én.

Kiváló tisztelettel

Katzky Béla.

Naptár. Október.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
2 Kedd	Leodegar	Honorius	20 Eustach
3 Szer.	Kandidus	Rozália	21 Kodrat
4 Csüt.	Szer. Ferenc	Szer. Fer.	22 Fókás
5 Pént.	Placidus	Placidus	23 K. Jan. f.

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN ANDER.

HIRDETÉSEK.

4442. szám.

kig. 1894.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásába kebeleztet O-Szivac és Uj-Szivac összeépített községében kör-állatorvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek.

A betöltendő állatorvosi állás 600 frt készpénz fizetéssel, továbbá a huszenléért fizetendő díjak és a látogatási díjakkal van javadalmazva.

Felhivatnak a pályázni kívánók, hogy az 1886. XXII. t. c. 73. §-a és az 1888. évi VII. t. c. 117. §-a alapján felszerelt kérvényeiket **f. évi október hó 16-áig** ezen szolgabírósnál nyújtsák be.

Zombor, 1894. évi szeptember hó 21-én.

Poppovics Dusán,

3—1

főszolgabíró.

2344. szám.

kig. 1894.

Pályázat.

Baracska község jegyzői irodájában egy, a végrehajtói teendőket is végezni köteles egyén azzonnal alkalmazást nyerhet 300 frt évi fizetés mellett. Az erre pályázók felhivatnak, hogy eddigi működésüket és korukat igazoló okmányokat, ugy erkölcsi bizonyítványukat alulirt elüljárásághoz minél előbb juttassák. Legalább is négy közép-iskolát végzetek előnyben részesülnek.

Baracsán, 1894. évi szeptember hó 22-én.

Muró Ambrus, **Szűcs András,**
jegyző. 2—1 bíró.

4929. sz.

k. u. 1894.

Árlejtési hirdetmény.

A zombori kir. ügyészség a felügyelete alatt álló zombori kir. törvényszéki fogházban, ugy az apatin, kulai és hódásghai kir. járásbírószági fogházakban elhelyezett letartóztatottak 1895. évi élelmezésének együttes biztosítására **f. évi október hó 30-ik napján d. e. 9 órakor** hivatalos helyiségben zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött árlejtést tart.

Bánatpénz 1000 frt. Kikiáltási ár egy főtt étadagra 10 kr., 56 deka-gramm kenyérré 5 kr.; együtt 15 kr.

Az árlejtési feltételek a hivatalos órák alatt a zombori kir. ügyészségnél megtekinthetők.

Felhivatnak vállalkozni óhajtok, miszerint szabályszerűen felszerelt bélyegzett s bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlataikat az árlejtési határidőig a zombori kir. ügyészségnél nyújtsák be, illetve a szóbeli árlejtésnél személyesen vagy meghatalmazottjaik által jelenjenek meg.

Zomborban, a kir. ügyészségnél, 1894. évi szeptember hó 18-án.

Dr. Kardos Kálmán,

3—1

kir. ügyész.

6836. sz. kig. 1894.

Pályázat.

Bukin községben rendszeresített és évi 400 forint készpénz fizetéssel javadalmazott községi végrehajtói állásra ezennel pályázatot nyitok és felhivom pályázókat, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványaikat **folyo évi október hó 20-ik napjáig** hozzám benyújtsák.

Német-Palánkán, 1894. évi szeptember hó 18-án.

Főszolgabíró szabadságon:

Veszelinovits,

3—2

szolgabíró.

